

## VALTUUSTOALOITE

Valokuitu Joensuun kaupungin maaseutualueille

"Digitalisaatio muuttaa kaiken. Kaikki on organisoitava uudelleen: yritysten täytyy oppia uuden toimintatavat, politiikan pitää toimia uudella tavalla ja ihmiset joutuvat toimimaan uudella tavalla. Digitaalisaatio ei ole tällä hetkellä kenenkään hallussa", toteaa taloustieteen nobelisti Bengt Holmström.

Joensuun kaupungin syyskuussa 2017 hyväksytyssä konsernistrategiassa yhtenä toiminnan pääteemana on elinvoima, työllisyys ja yritysystävällisyys. Yksi strategisista tavoitteista on yhdessä tekeminen, jossa kaupungin rooli on luoda edellytyksiä eri toimijoiden aktiivisuudelle ja osallisuudelle sekä tarjota yhdessä tekemisen paikkoja mahdollisuuksia. Kaupunkina olemme uudessa kunnan roolissa edelläkävijä. Avaamme mahdollisuuksia digitalisaation, tekoälyn ja robotiikan hyödyntämiseen.

Kaupungin palvelut ovat digitalisaation myötä siirtymässä yhä enemmän nettiin, jolloin erilaisten lupien ja hakemusten tekemiseen tarvitaan toimiva verkkoyhteys. Digitalisaatio ei rajoitu pelkästään Joensuuhun, vaan valtion, liikenteen, yritys-elämän, rahoituksen, kauppojen, kulttuurin, television, musiikin ja vaikkapa terveydenhuollon palvelut ovat kiihtyvällä vauhdilla siirtymässä käyttämään erilaisia nettipohjaisia palveluita. Tämän johdosta internetissä liikkuva datamäärä kasvaa koko ajan hyvin voimakkaasti. Tähän kasvuun voidaan vastata, toimivien yhteyksien turvaamiseksi, vain kiinteällä valokuituyhteydellä.

Joensuun kaupunginvaltuuston toukokuussa 2016 hyväksymässä Maaseutuohjelmassa vuosille 2016-2020 on tavoitteiksi mm asetettu:

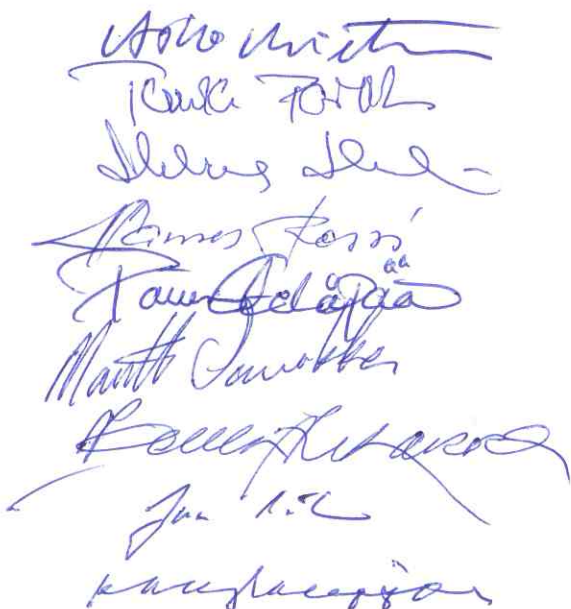
- Edistää maaseutualueiden asuin- ja elinympäristöjen vetovoimaa ja viihtyisyyttä.
- Lisätä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia ja sen väyliä ja välineitä.

Maaseutuohjelman toimenpiteinä on mm. mainittu, että tietoliikenneyhteyksien ajanmukaistaminen selvitetään vuonna 2016. Tavoitteena on nopeiden tietoliikenneyhteyksien saaminen Joensuun kaupungin alueille.

Edellä olevan perusteella esitämme, että Joensuun kaupunki pikaisesti selvittää valokuituverkon rakentamisen vaihtoehdot, kustannukset ja toteutusaikataulun seuraavilla alueilla: Kiihtelysvaara, Heinävaara, Tuupovaara, Uimaharju, Kovero, Eno, Reijola, Hammaslahti ja Niittylahti taajamat sekä niitä soveltuvien osin ympäröivät maaseutukylät kuten esimerkiksi Suonranta-Rasikumpu Niittylahdessa.

Joensuussa 30.10.2017

Allekirjoitus

  
Kaupunginvaltuuston puolesta  
Joensuun kaupunki

Nimenselvennys

ASKO MIETTINEN  
TOULA TARKKA  
HELENA HUKKI  
HANNA ROSSI  
Päivi Eteläpää  
MARTTI SURAKKA  
PAULA PUHAKKA  
JUKKA MUSTONEN  
Marika Kauppinen

KÄÄNNÄ →

ALLEKIRJOITUS

*Pekka K...*

Matti Väistö

*J. J...*

*M. S...*

Antti Kainulainen

~~*M. P...*~~

Eero Bogdanoff

*Anna K...*

Marjatta Pöytä

*Jouko P...*

*Oskari K...*

*Sari*

*S. H...*

*H. S...*

Maria Rovas

Antti Saarelainen

Petteri Takamäki

*L. J...*

Marko Haakana

NIMENSILVENUYS

Pekka Kekkonen

MATTI VÄISTÖ

Jere Nuutinen

ANTTI KAINULAINEN

ANNE MIKKOLA

MIKA PIIRONEN

EERO BOGDANOFF

OSKARI KOSKINEN

Marjatta Pöytä

Jouko Pöytä

Oskari Korhonen

SARI KOSKINEN

S. H...

HANNA SUSITAIVA

MARIA ROVAS

ANTTI SAARELAINEN

Petteri Takamäki

MARKO HAAKANA

Kaupunginvaltuusto	§ 133	30.10.2017
Omistajaohjausjaosto	§ 24	19.03.2018
Kaupunginhallitus	§ 129	03.04.2018
Kaupunginvaltuusto	§ 58	23.04.2018

---

Valtuutettu Asko Miettisen ynnä muiden valtuustoaloite valokuidusta Joensuun kaupungin maaseutualueille

1781/07.00.00/2017

KV 30.10.2017 § 133

Valtuutettu Asko Miettinen jätti 30.10.2017 kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen valokuidusta Joensuun kaupungin maaseutualueille.

Valtuustoaloitteen olivat allekirjoittaneet myös Tuula Parikka, Helena Hulmi, Hannes Rossi, Päivi Eteläpää, Martti Surakka, Paula Puhakka, Juha Mustonen, Markku Kauppinen, Pekka Kukkonen, Matti Väistö, Jere Nuutinen, Antti Kainulainen, Anne Mikkola, Mika Piironen, Eero Bogdanoff, Osmo Kokko, Marjatta Rätty, Jouni Porokka, Oskari Korhonen, Sari Koskinen, Jukka Hirvonen, Hanna Susitaival, Maria Roivas, Antti Saarelainen, Petteri Tahvanainen ja Marko Haakana.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

OMOHJ 19.03.2018 § 24

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 6.11.2017 lähettää asian hallintopalvelujen valmisteltavaksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Kansliapäällikkö:

Asiaan liittyvä selvitys on käynnistetty jo vuoden 2016 puolella kaupunginvaltuuston 30.5.2016 hyväksymään maaseutuohjelmaan sisältyvän kirjauksen mukaisesti.

Laajakaistarakentamisesta on tehty myös valtuustoaloite edellisellä valtuustokaudella. Vastatessaan v. 2013 silloin tehtyyn laajakaistarakentamista koskeneeseen valtuustoaloitteeseen kaupunginhallitus totesi mm. seuraavaa:

*Valtioneuvosto teki joulukuussa 2008 periaatepäätöksen nopean (100 Mbit/s) laajakaistaverkon rakentamisesta lähes kaikkiin Suomen vakituisesti asuttuihin talouksiin vuoteen 2015 mennessä. Peitoksi tavoiteltiin 99 %.*

*Laajakaistahankkeiden toteuttamiseen myönnetään julkista tukea harvaan asutuilla alueilla. Näitä alueita nimitetään tukikelpoisiksi alueiksi. Muita kuin tukikelpoisia alueita nimitetään markkinaehtoisiksi alueiksi, joilla verkon oletetaan rakentuvan markkinalähtöisesti eli operaattoreiden toimesta.*

*Suomen laajakaistaverkko suunniteltiin rahoitettavan siten, että teleyritykset maksavat hankkeen kustannuksista kolmanneksen. Julkinen tuki – kaksi kolmannesta - jakautuu valtion, kuntien ja EU:n kesken. Kunnan osuus kustannuksista on 8,22 tai 33 prosenttia riippuen kunnan taloudellisesta kantokyvystä, väestötiheydestä, laajakaistahankkeen laajuudesta ja teknisestä toteutustavasta sekä asukasta kohden lasketuista kustannuksista.*

*Joensuun osuudeksi määriteltiin 33 prosenttia kustannuksista. Koko verkon toteuttamiskustannukset ovat 12-14 miljoonaa euroa, koska taloliittymät rakennetaan runkoverkon lisäksi. Valokuituverkko ei riittäisi tarvittavien lainojen vakuudeksi, vaan todennäköisesti Joensuun kaupunkia pyydetäisiin lainojen takaajaksi.*

*Joensuun kaupunki totesi tuolloin, että Suomen laajakaistahankkeen valmistelun aikana tehtiin muutamia vääriä oletuksia:*

- 1) Operaattoreiden oletettiin rakentavan verkot markkinaehtoisille alueille. Oletus oli väärä.*
- 2) Operaattoreiden odotettiin osallistuvan kustannuksiin kolmanneksen osuudella. Tämä ei toteudu, koska kylämaisille, kuitenkin markkinaehtoisiksi määritellyille alueille verkkoja ei rakenneta.*
- 3) Markkinaehtoiset alueet määriteltiin liian laajoiksi, ja pääosa näistä pitäisi määritellä tukikelpoisiksi alueiksi.*

*Joensuun kaupungin maksuosuus, 33 % kustannuksista, on aivan liian korkea naapurikuntiin verrattuna. Joensuun maaseutualueen elinoloja kuvaavat tunnusluvut kuten väestötiheys, tulotaso ja työpaikkojen määrä eivät poikkea naapurikuntien vastaavista tunnusluvuista ja siksi Joensuun maksuosuutta pitää tuntuvasti pienentää ennen kuin Joensuu voi osallistua laajakaistahankkeen toteuttamiseen.*

*Joensuun kaupunki ryhtyy selvittämään laajakaistaverkon toteuttamista vasta sen jälkeen, kun tukiehdot on määriteltty Joensuun kaupungin näkökulmasta huomattavasti nykyistä edullisemmin.*

Pääsääntöisesti edellä esitetty pitää edelleen paikkansa.

Kaupunki on kuitenkin aktiivisesti seurannut tilanteen kehitystä sekä toteutuneiden laajakaistaverkkohankkeiden että toimintaympäristömuutosten osalta. Monet osuuskuntapohjaiset laajakaistatoteutukset ovat varsin pian ajautuneet huomattaviin taloudellisiin vaikeuksiin ja kunnat ovat joutuneet eri tavoin maksajiksi. Silloin kun toteuttajana on kunnallinen yhtiö, siihen on jo lähtökohtaisesti panostettu huomattavasti kuntarahoitusta.

Markkinaehtoisesti laajakaista ei ole Joensuun kaupungin maaseutualueilla tähän mennessä lähtenyt toteutumaan. Joensuun kaupungin alueella ei myöskään ole toteutettu laajakaistahankkeita osuuskunta- tai kyläverkkovetoisesti.

Kaupunginvaltuuston 30.5.2016 hyväksymässä Joensuun maaseutuohjelmassa vuosille 2016-2020 on toimenpiteenä todettu tietoliikenneyhteyksien ajanmukaistamisen selvitys. Tavoitteena on nopeiden tietoliikenneyhteyksien saaminen Joensuun kaupungin alueille.

Kaupungin toimesta teetettiin (Palmionet Oy) v.2016-2017 selvitys Joensuun maaseutualueiden tietoliikenneyhteyksien parantamisen mahdollisuuksista kuluttaja- ja yrittäjäasiakkaille langallisten ja langattomien verkkojen osalta.

Pääkysymykset olivat:

1. Millä markkinaehtoisilla keinoilla nopeita tietoliikenneyhteyksiä voisi edistää maaseudulla?
2. Mitä se maksaa?
3. Kuka tai ketkä sen toteuttavat?

Yhteenvedona selvityksestä voidaan todeta, että mobiiliverkkojen tekniikka kehittyi nopeasti ja mobiililaajakaistat ovat operaattoreiden toimialaa. Selvityksen perusteella jatkossa laajakaistan toteuttamisen vaihtoehdoissa keskitytään valokuituverkkoon ja sen rakentamiseen niillä Joensuun kaupungin taajama-alueilla, joista se puuttuu.

Tämän jälkeen v. 2017 eduskunta säätöi laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueella annetun lain muuttamisesta. Lain muutoksella myös aiemmin markkinaehtoisiksi määriteltyjä alueita tuli tukikelpoiksi. Lisäksi tilaajayhteyden osa, johon kohdistuvat kustannukset eivät ole tukikelpoisia pienempiä 100 metriin aiemmasta kahdesta kilometristä käyttäjän vakinaisesta asuin- tai sijaintipaikasta.

Kaupunki teetti v. 2017 selvityksen laajakaistarakentamisen mahdollisista kustannuksista taustatiedoksi mahdollisia hankkeita/rahoituspäätöksiä varten (JPM Cyberservice Oy). Selvitys sisälsi seuraavat tehtävät määrittelyissä kohteissa:

- kuitureittien katselmukset ja erikoispaikkojen kuvaaminen,
- reitin ennakkotarkastelu kaivu/auraus määrät,
- teiden alitusten kartoittaminen ja kuvaaminen,
- kaapelikokojen ja pituuksien suunnittelu,
- kaapelikaivojen paikkojen katselmuksien ja laskemisen,
- kokonaiskustannusarvion laskeminen ja
- kaapelireittien ja kaivojen vieminen KeyCom-järjestelmään mahdollista jatkosuunnittelua ja käyttöä varten.

Vuoden 2017 lopulla Oy Cap-Net Finland Ab toteutti julkisen kuulemisen laajakaistaverkon rakentamisesta taajamissa Heinävaara, Kiihtelysvaara, Kovero, Tuupovaara, Joensuu liksenniitty vuosina 2018-2020. Ilmoituksessa todettiin, että tilaajaliittymät toteutetaan kiinteillä valokuituyhteyksillä, joilla tarjotaan vähintään 100 Mbit/s symmetrisiä laajakaistayhteyksiä. Yhtiö on hakenut maaseuturahaston tukea Pohjois-Karjalan ELY-keskuksesta, joka määrittelee hakemuksen pohjalta tukikelpoiset kustannukset ja päättää rahoituksesta määrärahojensa ja priorisointinsa perusteella.

Muita julkisia kuulemisia/rahoitushakemuksia ei ole tällä hetkellä tiedossa.

Yritys päättää mahdollisesta hankkeen käynnistämisestä rahoituspäätöksiin perustuen ja viime kädessä ratkaisun hankkeen toteuttamisesta tekevät liittymät; jos liittymiä on alueella tarpeeksi hanke voi toteutua. Lopullisen toteuttamispäätöksen tekee laajakaistarakentamisen toteuttaja. Kaupunkikonsernin ja sen yhtiöiden on mahdollista tarkemmin määrittelytarpeen ja neuvoteltavien ehtojen mukaan ottaa ko. alueilla sijaitseviin kohteisiinsa laajakaistaliittymä.

Joensuun kaupunki mahdollistaa osaltaan hankkeiden toteutumisen sitoutumalla hankkeen rahoitukseen kuntaosuudella julkisesta rahoituksesta, kaupunki ei anna lainoja eikä takauksia toteuttavalle taholle eikä se ota vastuita/riskejä laajakaistaverkon rakentamiseen, ylläpitoon ja operaattorivastuisiin liittyen.

Kaupunginvaltuusto päättää laajakaistarakentamiseen liittyvistä linjauksista erillisenä asiana.

Valmistelija: kansliapäällikkö, tietohallintopäällikkö

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:  
Omistajaohjausjaosto päättää esittää kaupunginhallitukselle,

että se antaa kaupunginvaltuustolle edellä esitetyn vastauksena Asko Miettisen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:  
Hyväksyttiin yksimielisesti.

KH 03.04.2018 § 129

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:  
Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena Asko Miettisen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:  
Hyväksyttiin yksimielisesti.

KV 23.04.2018 § 58

Ehdotus:  
Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena Asko Miettisen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Keskustelu:  
Asiassa käytiin keskustelu, jossa kolme valtuutettua ja kaupunginjohtaja Kari Karjalainen käyttivät puheenvuoron.

Keskustelussa ei tehty päätösehdotuksesta poikkeavia esityksiä

Päätös:  
Hyväksyttiin yksimielisesti.